
BRİTANYA YÜKSEK KOMİSERİ: KIBRIS'TA SÜREÇ DEVAM ETMELİDİR

20.04.2018

AB Haber (18 Nisan 2018)

Görevinden ayrılan Britanya Yüksek Komiseri Matthew Kidd Kıbrıs Haber Ajansına (KHA) yaptığı söyleşide , Kıbrıs konusu geniş çalkantılı bölgede ikinci bir konu değildir diyerek, sürecin çok yakında yeniden başlaması gerektiğini söyledi.

Kidd, ülkesinin Suriye ile ilgili siyasetini savundu ve turizm rezervasyonlarında iptaller olmamasının adada bulunan Britanya üslerinin tehlikeli olmadığını ve insanların bundan endişe duymadıklarını gösterdiğini vurguladı.

Kıbrıs konusunda gelişmeler

Nikos Anastasiades ve Mustafa Akıncı arasındaki gayri resmi yemekle ilgili olarak Kidd, bir sonraki adımların belirlenmesi amacıyla, BM tarafından bir araştırma misyonu oluşturulması konusunda iki tarafın da arzulu olduklarının görüldüğünü ve bunun da iki liderin ilerlemeye hazır olduğunu ortaya çıkardığını kaydetti.

Buna ek olarak, ne olursa olsun bu çabaların çok yakında başlaması gerektiğini, çünkü geçen yazdan sonra bu kadar büyük bir gecikmeden ve yaşanan bunca olaylardan sonra, uluslararası toplumun beklemediğini ve ilerlemedeki zorlukların gittikçe artacağına dikkat çekti ve ne kadar erken olursa o kadar iyi olur dedi.

BMin de oynayacağı bir rol olacağını ama eğer iki lider hangi yönde hareket ettiğini göstermezse, o zaman Uluslararası Örgütün bu rolü üstlenemeyeceğini belirterek, sürecin Kıbrıslılara ait olduğunu vurguladı.

Britanyanın rolü ile ilgili olarak, Kidd, bu aşamada buna yanıt vermenin zor olduğunu çünkü iki liderin yemekte neleri tartıştıklarını bilmediklerini söyledi. Londranın müzakerelerde garantörlerin de katılması gereken bir tartışma olacağına inandığını ve buna hazır olduğunu vurguladı.

Hazır olacağız ve eğer bu gerekli olacaksa ve Kıbrıslılar tarafından kabul edilecekse, daha önce de olduğu gibi, hazırlıkların, anlayış inşasının, fikirler geliştirmenin bir parçası olmayı bekliyoruz dedi. Guterres çerçevesiyle ilgili olarak, BM Genel Sekreterinin Temmuzda sunduğu çerçevenin önemli bir araç olduğunu ve ilk defa o noktaları konsantrasyonlu ve dengeli bir şekilde tarif ettiğini açıkladı ve müzakerelerin o noktasının tamamlanmasında kullanılmasının iyi olacağını altını çizdi.

Ancak Guterres çerçevesinin tam olarak nasıl kullanılacağını tartışılmadığını söyleyen Komiser, dolayısıyla Temmuz ayında uygulamaya konulabilecek bir metot olduğundan söz edilemeyeceğini

belirtti.

Bu çok kullanışlı bir metottur ama Temmuz ayında tartışılan genel şeklinden olgun bir sonuca nasıl varılacağı yönünde bir tartışma ve nasıl kullanılacağı konusunda bir anlaşma gerekecek.

Hidrokarbonlar

Ankaranın Kıbrısın Münhasır Ekonomik Bölgesinde gerçekleştirdiği tahriklerle ve bunların çözüm beklentileri üzerindeki etkileriyle ilgili olarak Yüksek Komiser son aylarda yaşananların gerginlikler ve karşılıklı güvensizliklere neden olduğunu söyledi.

Hidrokarbon alanında yaşanan gelişmeler ve son dönemde Yunanistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerdeki gelişmelerin tansiyonu yükselttiğini ve dikkate alınması gerektiğini vurguladı.

Kidd, hidrokarbonların bir anlaşma için yardımcı olabileceğini ve bunun taraflar arasında iletişim olmadan gerçekleşmeyeceğine ve bunun nasıl ve nerede olabileceğinin sadece taraflara bağlı olduğuna dikkat çekti.

Kıbrıs ikinci bir konu değil

Yüksek Komiser gerginlikler ve savaşlarla dolu çalkantılı bir bölgede Kıbrısı ikincil bir konu olmaya itmediğini dile getirerek, Kıbrıs sorununa bulunacak bir çözümün, bölgede yaşanan diğer sorunların çözülmesine katkıda bulunabileceğini vurguladı.

Bu nedenle aralarındaki mesafeyi kapatmaları ve bölgede bir başarıya ulaşılması için liderleri desteklemeye ve yardım etmeye hazırız. Alan ne kadar istikrarlı olursa bu zor bölge için o kadar iyi olacak.

Suriye ve üsler

Kidd, üç ülkenin (ABD, Britanya, Fransa) 14 Nisan Suriye operasyonlarının çok belirli ve kısıtlı olduğunu ve tehlikeli misillemelerinin kısıtlanmasına yönelik olduğunu vurguladı. Kendine göre amacın, uluslararası toplumun kimyasal silahların kullanılmasını kabul etmeyeceği yönünde çok belli bir mesaj göndermek olduğunu söyledi. Bu hedeflerin başarılması için çok iyi planlanmış bir operasyon yapılması ve misilleme tehlikelerinin en azına indirilmesi gerektiğine vurgu yaptı.

Bize göre, bu hedefi başarmanın en kolay yolu üslerden kalkan uçaklar kullanmaktır. Tabi yapılan karşılıklı temaslardan, üslerin kullanılmasının Kıbrısta endişelere neden olduğunu çok iyi biliyoruz. Tabi biz tarafımızdan, Kıbrıs ve üsler için tehlikeler ve sorunlar oluşmaması için elimizden gelen her şeyi yapacağımız güvencesi verdik.

Üsleri kullanım şeklimiz, muhtemelen, dikkate almamız gereken bir olasılık yaratmış olabilirdi ve adanın, üslerin ve üslerin etrafındaki alanların korunması için hükümete söz verdiğimiz yapmamız gerekiyordu.

Britanya Başbakanının operasyon konusunda Anastasiadesi bilgilendirmesi konusunda, Kidd bilgilendirmenin operasyondan birkaç saat önce yapıldığını söyledi. Operasyon konusunda bir gün önce bilgilendirme yapılması gerekip gerekmediği sorusuna, Komiser, doğru olanın bu olduğunu ancak bu tür operasyonlarda kararların uygulamadan kısa bir süre önce alındığını ve operasyonel ve güvenlik nedenlerinden dolayı acilen ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesi gerektiğine dikkat çekti.

Üslerin Britanya için önemine gelince, Kidd, bunların büyük bir öneme sahip olduklarını deneyimlerinin Britanyanın güvenliği için tehlikelerin çok uzaktan da gelebileceğini ortaya koyduğunu belirtti.

Örneği Afganistana gerçekleştirilen operasyonlarda Üslerin kullanımının çok önemli olduğunu vurguladı.

Bu çerçevede Afganistandaki operasyonları desteklemek için Akrotiri üssünün kullanılmasının Kıbrısı bir tür tehlikeye soktuğunu sanmıyorum. Dolayısıyla Akrotirinin kullanılmasının Kıbrısı tehlikeye sokuyor konusu bana göre tamamen yanlıştır.

Turist rezervasyonların iptaller olmamasının halkın üslerin kullanımının tehlikeleri artırdığına inanmadığını gösterdiğine vurgu yaptı.

Brexit

Londranın ABde çıkışıyla ilgili olarak, Kıbrısın ekonomik açıdan Brexitten doğrudan etkilenecek olan AB üyesi 2-3 ülkeden biri olduğunu, bu, ille de olumsuz olacak diye bir şey olmadığını ama turizm, finansal hizmetler ve insan ilişkileri alanlarında iki ülke ilişkileri nedeniyle dolaylı etkiler yaşanacağını açıkladı.

Kıbrıs Dışişleri Bakanlığının tahminlerine göre, Britanya ve Kıbrıs, ABde onay gereken konularda %90 aynı şekilde hareket ediyorlardı.

Londranın, Britanya ve Kıbrısın AB üyesi ülkeler olarak Birliğin iç konularında aynı fikirlere sahip olduklarına inandığını ve ülkesinin Brexitten sonra da Kıbrısın özgür bir AByi destekleyen üye bir ülke ve Britanyanın ticari bir ortağı olmaya devam edeceğini umduğunu ifade etti.

Bundan dolayı, doğrudan ikili nedenlerden dolayı ve Kıbrısın □ en yakın komşu ve Brexit sonrası en büyük ticari ortağımız olarak □ AB üyesi olmaya devam edeceğine inandığımız için ABnin nasıl olmasını istediğimizi destekleyeceğine ve bunun da iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerde önemli olacağına inanıyoruz.

İkili ilişkiler ve ekonomik kriz

Kidd, iki ülkenin aralarındaki ilişkilerin bugünkü düzeye ulaşabilmesi için çok zamana ihtiyaç duyduklarını belirtti. İlişkilerinin uzun zaman ince ve zor konulardan etkilendiğini ama daha sonra özellikle Kıbrısın ABye katılımından sonra bunun değiştiğini vurguladı.

Kıbrısın 2013te yaşadığı ekonomik krize vurgu yapan Komiser, krizin doğrudan ve acil olarak göğüslenmesi için Londranın yardıma hazır olması konusunda ve bu mesajın adaya iletilmesinde Yüksek Komiserliğin çok zor bir görevi olduğuna dikkat çekti.

Dolayısıyla Britanyanın dost bir ülkenin ihtiyaçlarına duyarlı olduğunu ve acil bir çözüm bulunmasına hazır olduğunu gösterebildik dedi.

Görevini tamamlayarak Londraya geri dönecek olan Kidd, Kıbristan üzülerek ayrıldığını, görevinin dörtte üçünü bu adada hizmet ederek tamamladığını anımsattı.

Kıbrıs için parlak bir gelecek gördüğünde ana yolda zorluklar ve sorunlar olduğunda bu gelişmelerin ortasından kaçınmak çok zor olur diyerek sözlerine son verdi.

Kha

Kaynak/Source: